 Räddningstjänsten Väst		PM3 Brandvarnare i privata bostäder	
Upprättad: 2018-09-01 Agnes Franzén Broholm	Reviderad:	Internt nr:	Giltigt t.o.m: Tillsvidare
Beslutad: 2019-03-05 Patrik Josefsson		Version: 1.0	Målgrupp: Internt och externt

Brandvarnare i privata bostäder

Detta PM syftar till att ge en sammanställning och tolkning av lagstiftning och övriga regelverk. Dokumentet presenterar räddningstjänstens generella syn inom angivet område. Lagstiftning är alltid styrande och åsidosätts inte av detta dokument.

Bakgrund och syfte

De flesta bränder med dödlig utgång sker i privata bostäder. Många av dessa dödsfall hade kunnat undvikas om det hade funnits fungerande brandvarnare i bostaden. Enligt BBR 5:353 ska alla nya bostäder förses med ”anordning för tidig upptäckt och varning i händelse av brand”. En sådan anordning kan antingen vara brandvarnare eller automatiskt utrymningslarm. Enligt statens räddningsverks allmänna råd och kommentarer om brandvarnare i bostäder, *SRVFS 2007:1*, bör ”varje byggnad som är avsedd att användas som stadigvarande eller tillfällig bostad vara försedd med tillräckligt antal fast installerade och fungerande brandvarnare eller motsvarande”.

Detta PM är framtaget i syfte att fungera som rådgivning vid val, placering och skötsel av brandvarnare i privata bostäder.

Val av brandvarnare

Det finns två huvudtyper av brandvarnare: joniserande och optiska. Dessa kan vara antingen batteridrivna eller anslutna till elnätet. Brandvarnaren bör vara utförd enligt standarden SS-EN 14604. En nätansluten brandvarnare ska alltid installeras av behörig fackman. De flesta brandvarnare drivs av batterier. Batterierna bör räcka minst ett år och kunna ge ett brandlarm under åtminstone 5 minuter. Innan batterierna är slut ska brandvarnaren ge en varningssignal om detta. Ljudstyrkan ska vara minst 85 decibel.

Det finns även speciella brandvarnare för hörselskadade med ljus- eller vibrationssignaler.

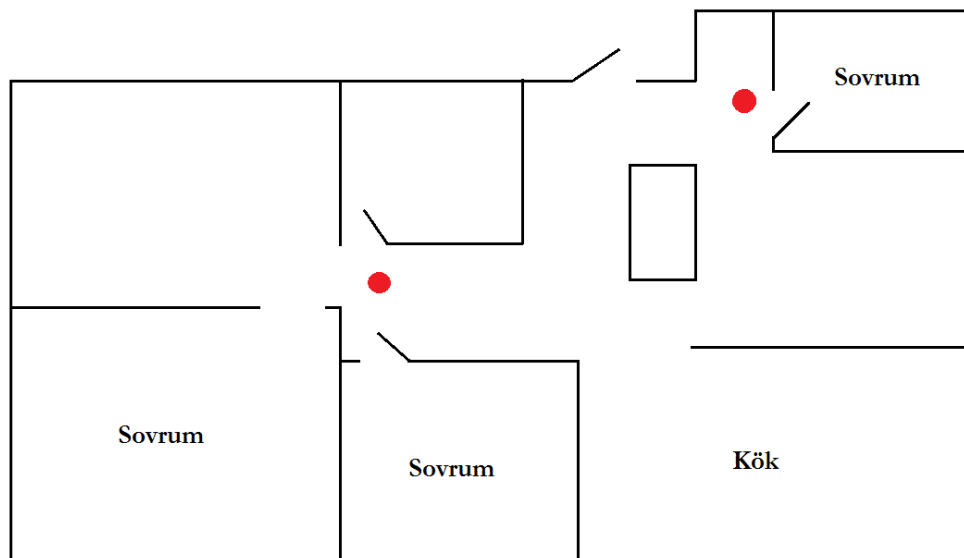
Placering av brandvarnare

Det bör finnas minst en brandvarnare per våningsplan. Täckytan för en brandvarnare bör inte överstiga 60 m². Hänsyn måste dock tas till stängda dörrar, olika takhöjder eller annat som kan fördröja röken från att nå brandvarnaren.

Brandvarnaren ska monteras fritt i taket med ett minsta avstånd till närmaste vägg på 0,5 meter och inte i närheten av ventilationsanordningar. För att sovande personer ska vakna av lamsignalen bör brandvarnaren placeras i eller intill sovrum. Om bostaden är stor och/eller i flera plan kan en bra lösning vara att montera så kallade seriekopplade brandvarnare så att alla brandvarnare ljuder så fort en har aktiverat.

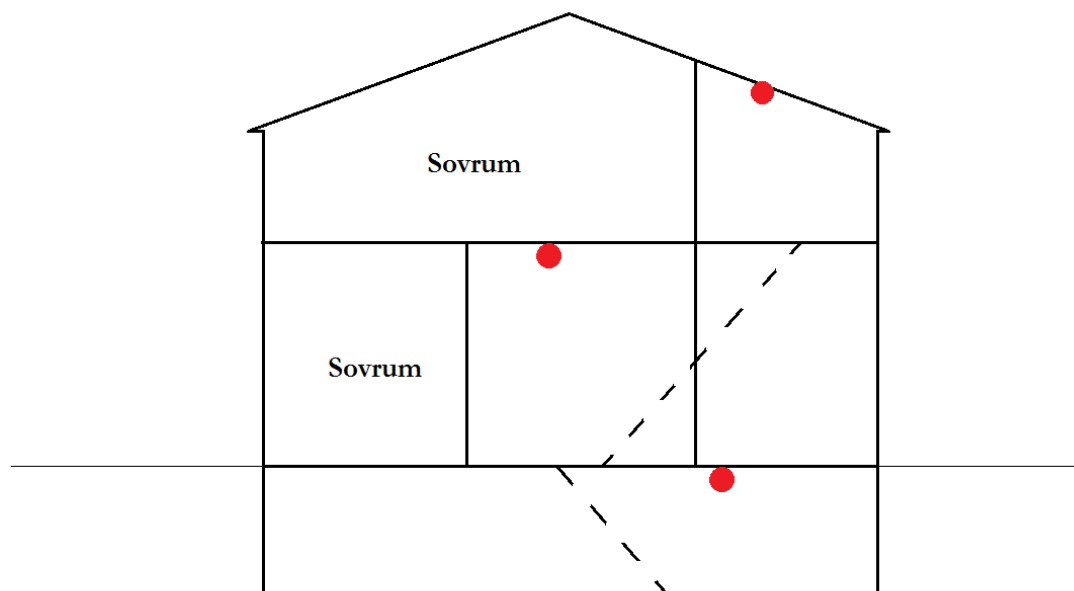
Eftersom många bränder börjar i köket bör det finnas en brandvarnare i anslutning till detta. Vid placeringen bör dock hänsyn tas till falsklarm på grund av ånga från till exempel spis eller ugn.

Placeringsförslag för lägenhet och villa finns i Figur 1 och 2 nedan. I en mindre lägenhet kan hallen vara en lämplig plats eftersom flera utrymmen ansluter till denna.

Figur 1: Placeringsförslag lägenhet.

I hus och villor med flera våningar bör brandvarnare placeras direkt ovanför trappan på övervåningen samt i eller i närheten av sovrum. Det bör finnas minst en brandvarnare på varje våningsplan.

Figur 2: Placeringsförslag villa.

Skötsel och underhåll

För batteridrivna brandvarnare bör batterierna bytas en gång per år eller när brandvarnaren ger ifrån sig signal om låg batterinivå. En bra rutin kan vara att byta dem till exempel inför jul då det blir vanligare med levande ljus och öppna brasor. Den förste december är det dessutom brandvarnarens dag, då uppmanas alla att kontrollera batteriet i sina brandvarnare. Vid byte av batteri kan det även vara bra att passa på att göra rent brandvarnaren genom att dammsuga och torka rent den från utsidan.

Kontroll av brandvarnarens funktion bör ske regelbundet, helst en gång i månaden. Kontroll sker genom intryckning av kontrollknappen. Inte genom att hålla ett ljus eller en tändsticka under brandvarnaren eftersom det kan smutsa ner eller skada brandvarnaren, samt innebära fara för omgivningen. En brandvarnarens livslängd är vanligen cirka 10 år varefter den bör bytas. Kasserade brandvarnare sorteras som el-avfall.

För mer information se MSB:s hemsida: www.msb.se (sök på brandvarnare).